

Ikt. sz.: EUB-42/28-4/2023.

EUB-18/2023. sz. ülés
(EUB-36/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2023. október 31-én, kedden, 13 óra 05 perckor
az Országház Bánffy Miklós gróf termében (főemelet 66.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Dr. Czeti András szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Czeti András válasza</i>	16
<i>Határozathozatalok</i>	19
<i>Tájékoztató az Európai Bizottság demográfiai cselekvési eszköztáráról szóló közleményről</i>	20
<i>Hornung Ágnes tájékoztatója</i>	20
<i>Dr. Molnár Balázs tájékoztatója</i>	22
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	23
<i>Hornung Ágnes válasza</i>	25
<i>Dr. Molnár Balázs válasza</i>	27
<i>Az ülés berekesztése</i>	28

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/5387. szám)
(Kormány - pénzügyminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
Nemzetiségi napirendi pont!
Uniós napirendi pont!
2. Tájékoztató az Európai Bizottság demográfiai cselekvési eszköztáráról szóló közleményről COM (2023) 577
Előterjesztő
Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára
Dr. Molnár Balázs, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Varga Judit (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Barkóczy Balázs (DK), a bizottság alelnöke
Balassa Péter (Jobbik), a bizottság alelnöke
Illés Boglárka (Fidesz)
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz) Illés Boglárkának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Czeti András főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Hornung Ágnes államtitkár (Kulturális és Innovációs Minisztérium)
Dr. Molnár Balázs helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
Minisztériuma)
Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 05 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. VARGA JUDIT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Szép jó napot kívánok! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszöntöm a nemzetiségi szószólót, a kormány képviselőjét, a sajtó képviselőit, az Országgyűlés munkatársait, vendégeinket. Köszönöm szépen, hogy megjelentek. Az Európai Ügyek Bizottságának ülését ezennel megnyitom.

Engedjék meg, hogy tájékoztassam képviselőtársaimat arról, hogy a mai napon írásban előzetesen távolmaradását jelezte dr. Hörcsik Richárd, Riz Gábor, illetve Fekete-Győr András bizottsági tag. Az aláírt jelenléti ív, illetve a helyettesítések alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes.

A mai napra két napirendi pontot irányoztam elő, amelyet, ha minden igaz, múlt hét csütörtökön megkaptak a tisztelt bizottsági tagok. Szeretném először kérdezni, hogy van-e bárkinek észrevétele a javaslattal összefüggésben. *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, kérem, szavazzanak a napirendről! Géppel szavazunk most. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 igen szavazattal, tartózkodás és nem szavazat nélkül elfogadtuk a napirendet.

Mielőtt rátérünk az 1. napirendi pontra, szeretném tájékoztatni a bizottság tagjait arról, hogy múlt héten volt az Európai Parlament Alkotmányügyi Bizottságának egy úgynevezett parlamentközi találkozója, ahol nemzeti képviselőként én is részt vehettem. A téma a jövő évi parlamenti választásokra való felkészülés, a választási okmányok módosítása, illetve egyéb szerződésmódosítási javaslatok voltak. Itt szót kaptam és a nemzeti parlamentek erős főszerepéről is beszéltem többek között.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/5387. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Ha nincs senkinek észrevétele, rátérnék az 1. napirendi pontra. Czeti András főosztályvezető urat üdvözlöm. Ez egy különleges napirendi pont, ezt a vendégeinknek mondom, én is most csinálom ilyet először egyébként, hiszen a zárszámadás kötelező eleme az éves napirendünknek. Mivel a részletes vitában, amelyet most a bizottságban fogunk lefolytatni, módosító indítványok nem érkeztek az előterjesztéshez, ezért a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálatára kell hogy koncentráljunk. Ennek alapján kiemelten fogjuk megvizsgálni az uniós jogból eredő kötelezettségeknek való megfelelést. Megnyitom a vitát és elsőként a kormány tisztelt képviselőjének adom meg a szót, hogy ismertesse röviden a törvényjavaslatot és nyilatkozzon, hogy a 44. § (1) bekezdésének való megfelelés megtalálható-e ebben. Köszönöm szépen.

Dr. Czeti András szóbeli kiegészítése

DR. CZETI ANDRÁS főosztályvezető (Pénzügyminisztérium): Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a szót. Szeretném a legfontosabb szemponttal kezdeni. Nyilatkozom, hogy a napirenden lévő T/5387. számú törvényjavaslat megfelel az egyes házsabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. országgyűlési határozat 44. § (1) bekezdésében foglalt kritériumoknak.

Magyarország 2022. évi költségvetéséről szóló 2021. XC. törvény végrehajtásáról készített törvényjavaslat a korábbi években megszokott szerkezetben készült el. A főkötetete tartalmazza a törvényjavaslatot és mellékleteit, az általános és a részletes indoklást, valamint az indoklás mellékleteit, továbbá a főkötetet kiegészíti 7

fejezeti kötet. A benyújtás előtt az előzetes törvényjavaslat határidőre, június 28-án átadásra került az Állami Számvevőszéknek, amiről az ÁSZ megállapította - idézem -: „A költségvetés végrehajtásáról számot adó zárszámadási törvényjavaslat az Áht. irányadó rendelkezései szerinti szerkezetben és tartalommal készült el, a bevételi és kiadási oldalakat valósághűen mutatta be. A 2022. évi központi költségvetés végrehajtása a jogszabályi előírásokkal összhangban történt”. Idézet vége.

Most engedjék meg, hogy röviden ismertessem a 2022. évi költségvetés teljesülésének fontosabb sarokszámait. 2022 meghatározó eseménye az orosz-ukrán háború februári kitörése és az amiatt kibontakozott európai energiaválság volt. Fontos kiemelni, hogy az év folyamán nemcsak az energiaárak drasztikus emelkedése jelentett kihívást, hanem egyre növekvő kockázatot jelentett az energiaforrások rendelkezésre állása is. A kedvezőtlen külső körülmények ellenére is a magyar gazdaság 1,2 százalékponttal az uniós átlag felett, 4,6 százalékkal bővült és a hátráltató tényezők ellenére is folytatódott a felzárkózás a fejlettebb uniós államokhoz. Az ország relatív fejlettsége az uniós átlag 77 százaléka emelkedett, de fontos mutató a vásárlóerő-paritáson számított egy főre eső GDP tekintetében, hogy Magyarország a régebbi EU-tagországok közül immár nemcsak Görögországot tudhatja maga mögött, hanem kismértékben ugyan, de Portugáliát is megelőzte. A beruházási ráta kiemelkedően magas szinten, 28,2 százalékon alakult, amin belül 3500 milliárd forintot meghaladó kormányzati fejlesztés valósult meg, és ezzel az eredménnyel hazánk a beruházási ráta tekintetében az első helyre került az európai uniós országok rangsorában.

Az államháztartás alapfolyamatok szerinti, azaz a különleges földgázkészlet-felhalmozás nélkül számolt eredményszemléletű hiánya 5 százalékon alakult, ugyanakkor az energiaválság kezelése érdekében szükségessé vált, hogy a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség a földgázpiaci bizonytalanságok miatt különleges földgázkészletet halmozzon fel és az uniós módszertan szerint számolt hiány értékébe ezeket a tételeket is el kell számolni, ezért az Unió módszertana szerint számított úgynevezett ESA-hiány 6,2 százalék volt. Akárcsak 2021-ben, 2022-ben is Magyarország azon uniós országok közé tartozott, ahol csökkent az adósságráta a megelőző évhez viszonyítva, mégpedig 76,7 százalékról 73,9 százalékra.

Ennyi bevezetés után térjünk rá a költségvetés uniós kapcsolatainak áttekintésére! Ezek vizsgálatához egy hármas tagolást javaslok. Elsőként tekintsük át hozzájárulásainkat, majd ezt követően az uniós programok mentén teljesített kiadásainkat, végül pedig vegyük számba, hogy milyen uniós források érkeztek Magyarországra 2022-ben!

Ami a befizetéseket illeti, a zárszámadási törvényjavaslat elkülönítve jeleníti meg az EU-költségvetés felé teljesített hozzájárulásainkat. 2022-ben összesen 586,3 milliárd forintot fizettünk be az EU költségvetésébe. Az éves befizetésünk 21,4 milliárd forinttal lett magasabb, mint a tervezett érték. Ez mintegy 3,8 százalékos eltérést jelent, ami legnagyobbbrészt az árfolyamhatásból ered.

A hozzájárulásainkat 2022-ben három jogcímen teljesítettük. Az áfaalapú befizetésünk 74,2 milliárd forintot tett ki. Áfaalapú hozzájárulásként minden tagországnak az uniós jogszabályokban rögzített módon egy hipotetikus, bonyolult képlet alapján előállított áfaalap 0,3 százalékát kell átutálnia az EU költségvetése számára. Ez a tétel az összes befizetésünk 12,6 százalékát tette ki.

Másodikként, 2021 óta fizetjük a fel nem dolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrást. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fel nem dolgozott műanyag csomagolási hulladék minden kilogrammja után fő szabály szerint 80 eurócentet kell befizetni az Unió költségvetésébe. A regresszivitás csökkentése érdekében 17 tagország - köztük Magyarország - egy befizetési kedvezményben

részesül. Ez esetünkben 30 millió euró évente. Mindezek eredőjeként 2022-ben ezen a jogcímen 75,1 milliárd forintot fizettünk be.

Végül a harmadik, a legnagyobb hozzájárulási tétel a GNI-alapú befizetés, ami a tagállamok nemzeti jövedelmének arányában megállapított egyenlegező tétel. Ez úgy kerül megállapításra, hogy az Unió többi bevételét olyan mértékben egészítse ki, hogy az adott évi uniós kiadások fedezete teljes mértékben biztosított legyen.

Figyelembe véve, hogy a '21-27-es pénzügyi ciklusban a leggazdagabb tagországok a befizetéseikből egy számottevő visszatérítésben részesülnek, amit az összes többi tagország többletbefizetési finanszíroznak, így 2022-ben Magyarország GNI-alapon összesen 437 milliárd forint befizetést teljesített. Ebből az összegből 407 milliárd képviseli a GNI-alapon számított arányos hozzájárulásainkat, 29,5 milliárd forint befizetési kötelezettségünk pedig abból adódott, hogy az Unió sajátos módon a leggazdagabb tagországok befizetési kötelezettségeit egyösszegű kedvezményel csökkentti.

Fontos hangsúlyozni, hogy hasonlóan a megelőző évekhez, 2022-ben is Magyarország az Unió közös költségvetése felé vállalt minden pénzügyi kötelezettségét határidőben és pontosan teljesítette, amit az Európai Bizottság a folyamatba épített auditokon keresztül rendszeresen ellenőrzött és visszaigazolt.

Most hadd ismertessen kicsit részletesebben az uniós programok kiadási adatait! Ezeket a számokat a törvényjavaslathoz készített részletes indoklás mellékletei között a 325. oldaltól kezdődően 13 részletes táblázatban is megtalálhatják. A költségvetés kiadási oldalán az uniós programok előirányzatai az összes kiadás 8,6 százalékát tették ki, míg a bevételi oldalon az uniós bevételek az összes bevétel 4,6 százalékát adták.

Először nézzük a kiadási oldalt! A költségvetés uniós vonatkozású sorai 2022-ben összesen 2989 milliárd forint kiadást teljesítettek, ami mindössze 12 milliárd forinttal maradt el a tervezett értéktől, így az uniós kiadási előirányzatok főösszege 99,6 százalékra teljesült.

A legtöbb uniós kiadás a törvény 1. mellékletének XIX. fejezetében található, amely az uniós fejlesztéseket összegzi, így a Széchenyi 2020 operatív programok a tervezett 1036 milliárd forint helyett összesen 1346 milliárd forint kifizetést teljesítettek. Ebben a körben a legnagyobb kifizetés az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program keretében volt, mintegy 378 milliárd forint. Ezt követte a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 368 milliárd forinttal, majd harmadikként a Környezeti és energiahatékonysági operatív program 265 milliárd forinttal.

A tavalyi évben már futott egyes '21-27-es operatív programok végrehajtása is. Tekintettel arra, hogy ezen a területen a kifizetések 2022-ben egyelőre a nemzeti költségvetés kockázatára indultak meg, ezért az irányító hatóságok fokozott óvatossággal jártak el, és a költségvetésben előirányzott 1103 milliárd forintos értéknek csak mintegy 45 százalékát, összesen 500 milliárd forint kifizetést teljesítettek. Ezzel az óvatos megközelítéssel is az új időszaki Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, a GINOP Plusz már 215 milliárd forint kifizetést teljesített, míg az új időszaki Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, a TOP Plusz pedig 434 milliárd forintot fizetett ki elsősorban előlegek formájában, lehetővé téve, hogy a megyei és a települési önkormányzatok időben megkezdhessék a következő pénzügyi ciklus terhére tervezett helyi stratégiákon alapuló fejlesztéseiket.

Az uniós költségvetés pénzforgalmi folyamatait még kevésbé érintették, de 2022 negyedik negyedévében fontos előrelépések történtek az új időszaki fejlesztések forrásainak programozása terén. November 7-én az Európai Bizottság elfogadta a Magyarország által kidolgozott agrárstratégiát, az úgynevezett KAP stratégiai tervet.

December 15-én az EU Tanácsa elfogadta Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervét, az RRF-et, és december 22-én pedig az Európai Bizottság és a területfejlesztési miniszter aláírták a partnerségi megállapodást, és elfogadták a '21-27-es források felhasználásának kereteit rögzítő operatív programokat. Ezeknek a megállapodásoknak a 2022-es megkötése egy részről biztosította azt, hogy Magyarország ne szenvedjen el forrásvesztést az új időszaki keretektől, más részről jelentősen lecsökkentették a hazai forrásokból megindított uniós fejlesztések nemzeti költségvetést terhelő kockázatait.

Tovább vizsgálva a tényszámokat: az európai területi együttműködési programokon keresztül a határokon átnyúló fejlesztésekre 2,7 milliárd forint került kifizetésre, az európai hálózatfinanszírozási eszköz, a CEF projektjeire a költségvetés 40 milliárd forintot fizetett ki, a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, az RRF mérföldköveinek teljesítése érdekében pedig 501 milliárd forint kifizetése történt, ami mintegy 10 százalékkal haladta meg az előzetes várakozásokat. A vidékfejlesztési és halászati programok keretében 409 milliárd forint kifizetés volt, ami több mint másfélszerese a '21-ben folyósított 262 milliárd forintnak. Ez a felfutás annak tulajdonítható, hogy a Covid-világjárvány miatt 2020-ban és 2021 elején kicsit lelassult a mezőgazdasági beruházások kivitelezése, amik viszont 2021 közepétől meglódultak és így 2022 folyamán nagyobb mennyiségű teljesítési számlákat kellett kifizetni a kedvezményezettek számára. Végül az egyéb kisebb uniós programok összesen 16,4 milliárd forint kifizetést teljesítettek, ezek között például a XIX. fejezetbe sorolt svájci-magyar együttműködési program második szakasza 154 millió forintot fizetett ki.

Az eddig felsorolt, 19 fejezetben szereplő kifizetések teszik ki az uniós kiadások 99 százalékát, a fennmaradó 1 százalék pedig a törvény I. mellékletének három másik fejezetében található meg. E három hely közül az első az Agrárminisztériumhoz tartozó XII. fejezet, ahol összesen 13 milliárd forintot terveztünk az iskolatej-, az iskolagyümölcs-programokra, a méhészeti programokra és a zoonózismentesítési programokra, továbbá a termelői és értékesítő szervezetek, az úgynevezett tézsek induló támogatásaira. Ezen előirányzatok kiadásai 11,4 milliárd forintban teljesültek.

A második ilyen hely a Belügyminisztérium előirányzatait összefoglaló XIV. fejezetben található, ahol összesen 26 és fél milliárd forintot terveztünk a három belügyi alap kiadásaira. Ezek az alapok a Belső Biztonsági Alap, a határigazgatási és vízumeszköz, továbbá a Menekültügyi és Migrációs Alap. Ezek a kiadások mindössze 7 milliárd forintba teljesültek, ugyanis a kiadások számottevő elmaradásának az az oka, hogy a belügyi alapok '21-27-es kereteire vonatkozó megállapodást Magyarország csak 2022 decemberének legvégén kötötte meg a Bizottsággal, így 2022-ben az új időszaki keretek terhére még nem indultak meg a kifizetések.

Végül a harmadik ilyen hely a XVIII. fejezetben a Külgazdasági és Külügyminisztérium előirányzatai között található meg, ami a Brexit Alkalmazkodási Tartalék kifizetéseinek teljesítését szolgálja. Erre az előirányzatra 2021-ben 3,8 milliárd forintos terv után a 2022-es költségvetés tervezése során mintegy 4 milliárd forintot állítottunk be. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó uniós jogszabályok elfogadása a vártnál hosszabb időt vett igénybe, ezért erről a sorról 2021-ben gyakorlatilag nem volt kifizetés és ezek a pénzek mind áttolódtak 2022-re, ezért 2022-ben összesen 8 és fél milliárd forint került kifizetésre a Brexit Alkalmazkodási Tartalékból a kedvezményezettek számára.

Most térjünk át végül a bevételi oldalra! Az uniós programok központosított bevételeit a törvény I. mellékletének XLII. fejezete könyveli el. A költségvetés bevételei 2022-ben 1341 milliárd forintban teljesültek. A részleteket tekintve a kohéziós operatív programok elszámolásai 1003 milliárd forint pénzforgalmi bevételt hoztak, míg a vidékfejlesztési és halászati programok 247 milliárd forintot. Ezek mellett az egyéb

uniós támogatások bevételei 54 milliárd forintban teljesültek. A XLII. fejezetben a központosított bevételek között külön kategóriát képeznek az egyéb uniós bevételek. Itt számoljuk el a vámbeszedéshez kapcsolódó visszatérítéseket és a korábbi uniós támogatások utólagos megtérüléseit. Ezek a bevételek a tervezett 22,4 milliárd forintos értékhez képest 36,9 milliárd forintra teljesültek.

A nemzeti költségvetésben elszámolt uniós bevételeken és kiadásokon túl fontos tételt képeznek a költségvetésen kívül beérkező uniós agrárpiaci támogatások és a gazdáknak juttatott közvetlen termelői támogatások. Ezeken a jogcímenek 2022-ben összesen 481 milliárd forint uniós támogatás érkezett be az országba. Az összes felsorolt tételt figyelembe véve a költségvetésen keresztül és a költségvetésen kívül mindösszesen 1822 milliárd forint érkezett Magyarországra uniós forrásokból.

Az elmondottakat egész röviden összegezve: pénzforgalmi szempontból Magyarországra mindösszesen 1822 milliárd forint uniós forrás érkezett, ami szemben áll 586 milliárd forint értékű befizetéseinkkel. E két szám különbsége 1236 milliárd forint, ami a GDP 1,87 százalékának megfelelő pozitív egyenleget jelent. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. Amennyiben a vita során kérdéseik lennének, örömmel állok rendelkezésükre.

Hozzászólások

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm főosztályvezető úrnak a részletes előadást. Megnyitom a lehetőséget a hozzászólásokra jelentkezési sorrendben. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök asszony és köszönöm a főosztályvezető úr beszámolóját is. Ha jól emlékszem, tavaly nagyjából ugyanebben az időben ugyanitt ültünk és akkor főosztályvezető úr azzal kezdte a beszámolóját, hogy 2021 nagyon nehéz éve volt a magyar gazdaságnak a Covid miatt. Most azzal kezdődött a beszámoló, hogy 2022 nagyon nehéz éve volt a magyar gazdaságnak a háború miatt. Úgy látszik, hogy a magyar gazdaságot folyamatosan sújtják mindenféle csapások, amelyek miatt nem tud úgy teljesíteni, ahogy egyébként lehetősége lenne. Én ezt nem gondolom. Előljáróban annyit szeretnék mondani, hogy a Demokratikus Koalíció frakciócsoportja elutasítja és nem fogja megszavazni a zárszámadási törvényt.

Röviden indokolnám, hogy miért. Az osztályvezető úr 4,6 százalékos növekedésről beszélt, ami igaz, csak hogy a gazdasági növekedés önkéntes által prognosztizált száma 5,2 százalék volt még a tervirányzatokban, illetve a GDP-arányos hiánycél az EU-s előírások szerint számítva 4,9 százalék volt és ezt sikerült feltornáznia 6,2 százalékra. Ezzel ellentétben a folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában az önkéntes által előírt 0,8 százaléktól nagyon mélyen elmarad, egészen pontosan mínusz 8,3 százalék. Ezzel összefüggésben pedig nyilvánvalóan a bruttó beruházások növekedése sem úgy történt meg, ahogy azt önkéntes a költségvetési törvényben előírták, 7,2 százalék helyett mindösszesen 0,1 százalékos növekedés következett be tavaly.

Arról, hogy mi konkrétan a problémánk mindezeket túl ezzel a zárszámadási törvénnyel, egy kicsit tágabb európai kitekintésben is nagyon röviden szeretnék szólni. Elsősorban az, hogy úgy gondoljuk, csupa rossz döntéssel egy olyan fajta orbáni extrainflációt szabadítottak rá erre az országra, amit nemcsak mi fogunk nyögni éveken keresztül, hanem minden család, minden vállalkozás, sőt talán még a gyermekeink is. Néhány számot hadd idézzek! Előszeretettel beszélnek szankciós és háborús inflációról. Ha európai kitekintésben nézzük az egészet, látható, hogy Magyarországon tavaly nyáron a csúcson volt 26,2 százalékos infláció, ugyanakkor, ha csak az EU-s

tagországokat nézem körülöttünk, tehát a szomszédos országokat, nagyon ne menjünk messze Nyugatra, Romániában ez a szám 13,4 százalék volt, Szlovákiában 15,1 százalék, Ausztriában 11,6 százalék, tehát a magyar infláció hol több mint a duplája, hol majdnem a duplája volt a környező országok inflációinak.

Azért is nem lehet véleményünk szerint háborús inflációról beszélni, merthogy amíg az élelmiszerár-infláció Magyarországon ebben a nyári csúcsban 49,6 százalékos volt - egyébként a Rákosi-korszak után a legnagyobb -, addig a háború alatt álló Ukrajnában 26,8 százalék. Tehát elég furcsa háborús infláció az, amely a háborúban álló országot kevésbé sújtja, mint annak közvetlen nyugati szomszédját. És azt ne felejtjük el, hogy a fogyasztói árváltozás, amit önök 3 százalékra prognosztizáltak, 14,5 százalékos lett.

Növelték az államadósságot, egy adósságspirálba taszítva ezzel Magyarországot. Az önök által előre jelzett bruttó államadósság körülbelül 41 ezer milliárd volt, ezt 45,5 ezer milliárdra sikerült feltornászni. Szerintem nem túl szívderítő ez a mutató.

Ha az Európai Unióról beszélünk, és a saját portfóliómba vág, bocsássanak meg nekem, de nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy ellehetetlenítették a magyar diákok és a magyar kutatók európai tapasztalatszerzését és azt, hogy bekapcsolódjanak az európai tudományos vérkeringésbe, pontosan azért, mert nem hajlandók bizonyos fideszes potentátokat kitenni az egyetemi alapítványukból. Tudom, nyilvánvalóan ezeket a meccseket nagyon sokszor lejátszottuk, hogy azt fogják mondani, hogy néhány baloldali európai parlamenti képviselő miatt történik mindez. Én nagyon-nagyon szeretném, ha négy DK-s európai parlamenti képviselőnek ekkora ereje lenne az Európai Bizottságban vagy az Európai Parlamentben, hogy ilyeneket tudna elintézni - remélem, hogy lesz is egyébként majd egyszer akkora erőnk -, de én azt hiszem, hogy most még ettől messze állunk. Ez sokkal inkább az önök kormánya politikájának a hibája.

A reálbérek csökkentek. A legkisebb bért, a bolgár munkásokét voltunk csak képesek meghaladni. Tehát utolsó előttiek vagyunk az Európai Unióban, miközben igaz, hogy 13,5 százalékkal nagyjából nőttek a nyugdíjak, de nem szabad elfelejteni, hogy mindezt egy 25 százalékos infláció mellett, tehát nem volt inflációkövető a nyugdíj, vagyis önök még a nyugdíjasoknak is képtelenek voltak biztosítani a feltételeket a méltó élethez és a méltó öregkorhoz.

Ezt fejelte meg egy hétszeres rezsiemelés. Volt itt szó energetikai függetlenségről. Volt olyan európai ország, Németország, amelynek sikerült elérnie a teljes gázfüggetlenséget Oroszországtól, mindeközben mi nemhogy drágábban vásároljuk az orosz gázt, de még drágábban is adja tovább az önök kormánya a fogyasztóknak, ezzel nyereszkedve az állampolgárokon. Egy átlagos család éves rezsizsámlája ennek függvényében úgy alakult, hogy 281 ezer forintról 436 ezer forintra kúszott fel csak egy éven belül, ez pedig 155 ezer forintos emelkedés.

Nyilvánvalóan nem lehet elmenni szó nélkül, hogy az egészségügyet és az oktatást emellett hagyják szétesni, 119 napot kell várni most már egy hasi műtetre. Arról ne is beszéljünk, hogy 21 ezer pedagógus és 14 ezer nevelési, oktatási munkát közvetlenül segítő munkatárs hiányzik a rendszerből, 35 ezer ember, miközben az önök államtitkára arról beszél, hogy a pályaelhagyók száma statisztikailag is kifejezhetetlen, és ami a legmegdöbbentőbb, hogy egy nemzeti ágazat, az oktatásban, a közoktatásban szereplők fizetésemelését önök attól az Európai Uniótól várják, amivel folyamatosan harcban állnak, és önök is pontosan, nagyon jól tudják, hogy azt a nemzeti költségvetésből lehetne és kellene is biztosítani.

Nem meglepő talán, hogy már 30 ezernél többen is kivándoroltak ebből az országból, hogy Nyugat-Európában keressenek boldogulást. Azt azért szeretném megemlíteni, hogy mind a pedagógusbér-emelésre, mind az egészségügyet jellemző

anomáliákra, mind az orbáni infláció letörésére, az államadósság letörésére, a reálbércsökkenés megállítására és a többi általam elmondottakra is volt a Demokratikus Koalíciónak előterjesztése, amit önök legtöbbször tárgysorozatba sem voltak hajlandók venni.

Tehát úgy gondoljuk, hogy a 2022-es költségvetés már az elfogadásakor is csak egy illúzió volt mind jogilag, mind számszerűleg, és a költségvetés belső struktúrája teljesen felborult, többek között azért, mert az év elején önök választási megfontolásból egy mértéktelen pénzszozásba és osztogatásba kezdtek, nem figyelve a költségvetési egyenleg biztonságára, egyik napról a másikra teljesen alkotmányellenesen átszabták az adórendszert. Ezzel összefüggésben pedig - ami a rendeleti kormányzásuk sajátja - a költségvetési módosításokat, ami a legfontosabb törvényhozói munkája lenne egy nemzeti parlamentben, teljes parlamenti jóváhagyás nélkül véleményem szerint teljesen jogtalanul erőltették át sokszor. Ezek a kapkodó és szakszerűtlen intézkedések oda vezettek, hogy az ország iránt nagyon nagymértékben csökkent a befektetői bizalom.

Mindezek alapján a Demokratikus Koalíció frakciócsoportha - még egyszer szeretném elmondani - a zárszámadási törvényt teljesen feleslegesnek tartja, hiszen annak semmilyen jogi és más relevanciája nincsen, önök úgy trükköznek ezekkel a számokkal, ahogy akarnak, a rendeleti kormányzásuk örve alatt úgy változtatják meg, ahogy akarják, ráadásul még az eredeti tervekhez sem kell igazodniuk, ezért úgy gondoljuk, hogy érdemi értékelés helyett ez csupán a kormányzat önfényezését szolgálja, amihez nem vagyunk hajlandók asszisztálni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Juhász Hajnalka képviselő asszony!

DR. JUHÁSZ HAJNALKÁ (KDNP): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök asszony, főosztályvezető úrnak pedig a beszámolót. Egy olyan zárszámadáshoz kapcsolódó törvényről beszélünk, amely - Barkóczy Balázs képviselőtársam hozzászólásához kapcsolódva - egy nagyon nehéz időben elkészített zárszámadás. Annyit hadd mondjak, ha már ebben a bizottságban ülünk, hogy lehet számokon vitatkozni, hogy melyik tagállamban milyen magas az infláció, egyrészt Nagy Márton miniszter úr is nyilatkozott, hogy az a kormány célja, hogy év végére ezt az inflációt letörjük és az év kezdetétől újraindítsuk a gazdaságot, de azt gondolom, hogy az európai parlamenti választásokra készülve egy olyan Uniót szeretnénk látni magunk előtt, ahol nemcsak új vezetők vannak, hanem egy olyan Unió jön létre, ahol a családtámogatás, a családok jövője, a nemzeti és alkotmányos identitás óriási szerepet kap és a külső határvédelem. Ezen fogunk dolgozni az európai parlamenti választások idején.

A zárszámadáshoz kapcsolódóan pedig Ukrajnát felhozni és az ukrainai infláció kérdéskörét azért nagyon ingoványos talaj, mert nemcsak Magyarország, hanem valamennyi uniós tagállam szenved attól, amit bizottsági elnök asszony most bejelentett, Ursula von der Leyen, hogy egyre nagyobb összegeket akarnak az orosz-ukrán háborúba a tagállamok részéről befizetésként elvárni.

Én azt gondolom, hogy ha nem a tűzszünet és a béke irányába megyünk, hanem a békekeret és az ehhez kapcsolódó uniós befizetések irányába fogunk elmenni, akkor nemcsak Magyarország, hanem valamennyi tagállam és az Unió összességének a versenyképessége nagyon-nagyon nagymértékben fog csökkenni.

Tehát én azt gondolom, és maximálisan támogatandó a törvény és a zárszámadás elfogadása, hogy ezt egy ilyen relációban kell néznünk, és nemcsak a Covid kérdésköre, hanem a migrációs paktum, amiről nagyon éles és hosszú vitánk lesz, a legnagyobb kihívást jelenti valamennyi tagállam számára. Azt gondolom, hogy

egy ilyen időszakban így teljesíteni a gazdaságnak, elsődlegesen a magyar embereknek köszönhető, és ezért hálásak lehetünk nekik.

Azt gondolom, hogy azon van a magyar kormány, hogy az inflációt letörje, és az a mi speciális helyzetünk, hogy szomszéd ország vagyunk egy olyan országgal, amelyben háború zajlik, és most már nemcsak itt zajlik, hanem Izrael vonatkozásában is látjuk a kihívásokat, én azt gondolom, hogy ennek a relációjában kell nézni ezt a zárszámadást.

Azt gondolom, hogy a jövő vonatkozásában is mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy ezt a fajta utat, amire rálépett a magyar kormány - a gazdasági versenyképesség, a családok támogatása és az erős nemzeti identitás -, a jövőben is képviselni tudjuk. Én ezt egy ilyen relációban látom, és köszönöm szépen főosztályvezető úr beszámolóját.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás van-e még? *(Jelzésre:)* Tessék!

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Sajtó megjelent Képviselői! Államtitkár úr - ahogy az előző évben is - próbált kozmetikázni, és próbálta a számokat nagyon alaposan és nagyon egyértelműen a bizottság elé tárni, de ez a kozmetika nem sikerült, ugyanis a magyar gazdaság nem teljesít jól.

Itt most szeretnék önöknek egy kérdést feltenni. Önök szerint mennyire reális, mennyire hiteles és mennyire demokratikus az, hogy a zárszámadásról most vitázunk, október 31-én, a 2022-esről, de 2023 júliusában már elfogadjuk a 2024-es költségvetést úgy, hogy nem tudjuk, hogy milyen számok teljesültek. Na, most ha egy családi gazdálkodást vagy egy vállalkozást az ember így működtetne, hát az elég érdekes lenne. Látom államtitkár úrnak a kellemetlen tekintetét... *(Derűltség.)* Tehát mennyire hiteles és mennyire komoly, hogy 2023 nyarán elfogadjuk a 2024-es költségvetést, és október 31-én pedig tárgyaljuk a 2022-es zárszámadást?

Nagyjából önöknek erre felhatalmazása van rendeleti úton, kétharmaddal erre minden joguk és erejük megvan, csak hogy a hitelesség szempontjából és abból a szempontból is, hogy a magyar gazdaság alapjait hogyan rakjuk le és hogyan tervezünk, azt gondolom, az eléggé elgondolkodtató. Ha megnézik az első adatot, ezt már ki is venném önöknek, a 2022. évi áfabevétellel kapcsolatban, ez 1373 milliárd forinttal több, mint amit az előirányzatban önök megadtak, ez 25 százalék. Ez azt jelenti, hogy önök vagy nagyon benéztek valamit, vagy - és ez a valóság, amiről nem mernek beszélni - a hihetetlen infláció. Ezt a magyar társadalom fizeti meg a boltokban, ugyanis azok az emberek, akik a 2022-ben kezdődő inflációnak köszönhetően a tartalékaikat felélték, még próbálták a kifejezetten drága árakat megfizetni és ennek tükrében a magyar kormányának egy extra-áfabevétele lett. Erről itt beszélni kell és kifejezetten a zárszámadás kapcsán szeretnék beszélni róla, államtitkár úr pedig majd biztosan válaszolni fog, ha tud erre egyáltalán válaszolni. Ugyanis, ha megnézzük 2023 első nyolc hónapját, ott pedig látszik, hogy a magyar társadalomnak és a magyar háztartásoknak elfogyott a tartaléka és 710 milliárd forintos bevétellel számolhatunk már.

Könyörgöm, lehet szépeket, meg nagyon szépeket mondani egy ilyen teltházás rendezvényen, mint ez a bizottsági ülés, de a számokat azért ne hazudtoljuk meg! A magyar társadalom és a magyar emberek nem élnek jól az extra és hihetetlenül magas inflációnak köszönhetően. Lehet a magyar kormányának és a magyar politikának nagyon hangzatos kijelentéseket tenni, azt, hogy majd év végére letörjük az inflációt és egy számjegyű lesz, az embereknek azonban egy kérésük van, az, hogy a korrupciót kellene egy számjegyűre letörni és akkor nagyon-nagyon könnyen beszélhetnénk arról,

hogyan lehet kilábalni ilyen gazdasági problémákból, amelyekkel a magyar kormány, mint látszik, jelen pillanatban nem tud megküzdeni.

De ha már az áfabevételekről beszélünk, nézzük meg, hogy a 27 százalékos áfa miket terhel, nézhetjük akár a zsírt, az olajat, a cukrot, a zöldséget, a gyümölcsöt, de akár a tésztákat is. A Jobbik folyamatosan elmondja az alapvető élelmiszerekkel kapcsolatban, hogy mindezen termékek, azaz az alapvető élelmiszerek áfáját le kellene csökkenteni, és miközben mindig egészséges társadalomról beszélnek, nézzék meg, hogy minek van 27 százalékos áfatartalma és ezt a magyar emberek nap mint nap megfizetik a boltokban.

A következő, amire ki kell térni, és államtitkár úr is kitért rá, ez pedig az uniós pénzekkel kapcsolatos, mert ez is a hitelességnek egy nagyon-nagyon fontos pillére, azt gondolom, amiről itt, a bizottságban kell beszélni. Önöknek egy zárszámadási törvényben, így a 2022-es zárszámadásban is, az uniós források kapcsán azok felhasználását kellene bemutatni, de itt, pontosan idéznék, további forrásként jelenik meg a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, melynek kerete meghaladja az 5,8 milliárd eurót, 2100 milliárd forintot. Ha jól emlékszem, ennek nagyjából az egynegyede realizálódott eddig, ötszáznehány milliárdot mondott államtitkár úr. Ezzel kapcsolatban kérdezném, hogy az uniós forrásokkal mi a magyar kormány terve, mert jelen pillanatban úgy látszik, hogy az uniós forrásokat a magyar kormány nem tudja hazahozni, pedig erre nagyon-nagyon nagy szüksége lenne a magyar gazdaságnak, és ez megint nem másnak köszönhető, mint az önök hiteltelen politikájának, ami félelmetes és egyáltalán nem támogatható. Kérem az államtitkár urat, hogy őszintén és a tényekre válaszoljon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Elég nehéz helyzetbe hoztak képviselőtársaim, mert egy szakmai, egy pénzügyi előterjesztés vizsgálatánál azt feltételezi az ember, hogy arról beszélünk, ami a törvényjavaslatban szerepel. Ugyanakkor mindkét ellenzéki képviselőtársunktól, nyilván ez is a dolguk, tulajdonképpen egy politikai szólamokkal teli felszólalást hallottam. Tulajdonképpen bocsánatot szeretnék kérni, mert az enyém is ilyen lesz.

DK-s képviselőtársam azzal kezdte, és innen már vélhető volt, hogy milyen irányt fog venni a hosszú felszólalása, hogy amint '21-ben a gazdaság nehéz helyzetét a Covidal magyarázta a kormány, úgy '22-ben pedig a szomszédunkban zajló háborúval. Annak a mondatnak rögtön az volt az üzenete, hogy mintha ez nem így volna, mintha '21-ben a Covid nem okozott volna egy soha nem látott gazdasági válsághelyzetet, vagy '22-ben a szomszédunkban kirobbanó háború, amely azt a térséget érintette, ahonnan az energiaellátásunk zöme származik, az nem valós gazdasági problémákat okozna Magyarországon. Csak szeretném önöket emlékeztetni arra, hogy 2008-ban, amikor önök kormányoztak, volt egy gazdasági válság. Mára nem tudnánk megmondani, hogy igazából mi okozta. Amerikai tőke- és ingatlanpiacok? Sok, számunkra nehezen értelmezhető érvet hallottunk akkor. Akkor a magyar gazdaság az önök kormányzása alatt összeborult, 15 százalék körüli munkanélküliséget hozott, katasztrofális állapotokat hoztak önök létre. Most, amikor a 2022. évi központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot tárgyaljuk, nem látunk rossz számokat, mégis önök a mondataikban úgy fogalmazznak, mintha világvége lenne. Kicsit érezhető az is benne, hogy ugyanakkor azért azt sajnálják, hogy nincs.

A DK-s képviselőtársamnak még egy gondolatát szeretném kiemelni, ami sajnos összecseng a Jobbikéval is. Nem véletlen, hogy láttuk a 2022. évben megtartott választáson, hogy önök tulajdonképpen egy táborban szerepeltek. Nem a magyar

kormány nem tudja hazahozni ezeket az uniós forrásokat, amelyekről önök beszélnek az RRF vagy a pedagógusbérek tekintetében, hanem önök dolgoznak azért, hogy ezt ne lehessen hazahozni. Persze megkérdőjelezte képviselőtársam azt, hogy olyan erősek lennének az önök képviselői. De az mégsem méltó dolog, hogy az önök vezetője elmondja egy rádióműsorban, hogy önök ezért dolgoznak, itt pedig utána vádolják Magyarország Kormányát, hogy miért csak ennyit tudtak hazahozni. Szerintem ez a kettő egyáltalán nem méltó.

Összességében szeretnék gratulálni a kormányzati teljesítményhez, amelyet ezek a számok tükröznek, amelyeket látunk ebben a törvényjavaslatban. Igen, vannak nehézségek, amelyeket nyilván nem szabad eltitkolni, hiszen mindenki érzi a bőrén, de ilyenkor kellene összefogni, drága uraim. Tehát ha önök tényleg a pedagógusok mellett állnak, akkor álljanak a pedagógusok mellett, akkor szavazzanak úgy az Európai Parlamentben, lobbizzanak úgy, hogy az a pénz hazakerüljön, ne azon vitatkozzanak, hogy azt a pénzt miből lehet biztosítani! Önök azért nincsenek kormányzati pozícióban, mert nem találták a magyar választók méltónak önöket arra, hogy abban legyenek. De attól függetlenül a magyar embereket, akiket önök is képviselnek, képviselhetnék azokon a fórumokon, ahova viszont megválasztották önöket és akkor nem kellene ilyen lözongokkal dobálózni egy bizottsági ülésen, hogy mire képes Magyarország Kormánya, hogy hozza haza a forrásokat vagy hogy nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Juhász Hajnalka képviselő asszonyé a szó.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (Fidesz): Nagyon szépen köszönöm, elnök asszony. Röviden szeretném mondani ellenzéki képviselőtársaimnak, mert egy dolgot elfelejtettem, a rezsicsökkentés kapcsán. Legyünk már őszinték egymáshoz! Gondolom, beszélgetnek a többi tagállam képviselőivel néha-néha, hogy milyen rezsiket fizetnek ki. Tehát az Európai Unióban az egyik legalacsonyabb rezsirákat a magyar kormány tudja biztosítani.

De ha már az Európai Ügyek Bizottságának ülésén ülünk, hadd ragadjam meg az alkalmat arra, hogy felhívjam a figyelmet, ha tényleg aggódnak azzal kapcsolatban, hogy a magyar embereknek milyen jövője lesz 2024-ben, akkor ki lehet tölteni a nemzeti konzultációt, hiszen itt azért küzdünk, hogy megmaradjon az extraprofitadó, a kamatstop és a rezsitámogatás. Lehet kommentelni meg viccelődni, hogy ennek milyen ereje van, de akik sokat vagyunk nemzetközi terepen, tudjuk, hogy a nemzeti konzultációnak milyen ereje van. Ez az igazi eszköz arra, hogy a magyar kormány képviselni tudja az álláspontját. Igenis azt gondolom, hogy ez egy lehetőség számunkra arra, hogy a rezsicsökkentés vívmányát meg tudjuk őrizni.

Még egy utolsó mondat: ha az ideológiai támadásokat, az alaptalan ideológiai támadásokat lehetne számszerűsíteni a zárszámadásban, akkor talán egészen más adatok lennének benne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt még az államtitkárrá előléptetett főosztályvezető úrnak megadnám a szót, csak annyit hadd tegyek hozzá, hogy a hiánnyal kapcsolatos maastrichti kritériumok teljesítése alól már a Covid idején mentesítést kapott az Unió egésze, és ez továbbra is hatályban van, tehát ez az uniós előírásoknak megfelel, illetve a különleges jogrend rendelkezései is lehetővé tették ezt a tavalyi évben, és az Alaptörvényben meghatározott államadósság-szabály is érvényesült. Fontosnak tartom a hozzászólásokat ezzel kiegészíteni.

Barkóczi képviselő úr megjegyzésére hadd reagáljak röviden, hiszen mielőtt még félrevezetnék a jóhiszemű közönséget, amely itt megjelent és érdeklődik a magyar költségvetés zárszámadása iránt, szeretném elmondani, hogy természetesen nem a

négy képviselő számosságáról, lobb- és aknamunkájának a közvetlen hatásáról van szó, hanem arról, hogy az ő segítségükkel, az ő információik alapján, az ő támogatásukkal, az ő jóváhagyott szavazatukkal a mögöttük álló hatalmas baloldali európai többség az, amit önök segítenek, hogy folyamatosan támadja Magyarországot, és ezáltal a magyar emberek ne jussanak hozzá azokhoz a forrásokhoz, amelyekhez jogosan hozzá kellett volna, hogy jussanak már évekkal ezelőtt.

Ez most már azok számára is kellemetlen, akik egyébként az önök szövetségesei odakint, hiszen most már üvölt az a hihetetlen morális tarthatatlan álláspont, amit egyébként minden egyes adandó alkalommal az Európai Parlamentben az önök négy párttársa kint mindig megszavaz. Minden egyes alkalommal, amikor a magyar kormány százméteres síkfutáson elindul, másnap egy száztíz méteres gátat kell teljesíteni. Ezt személyesen átéltem. Soha nem fogom elfelejteni, hogy hogyan láttam annak a nyomát, hogy minden egyes fordulónál a magyar bal kéz fogta a nagy európai baloldal ceruzáját, amikor újabb és újabb feltételeket támasztottak a magyar kormány számára, amelyeknek becsülettel eleget tettek. Még egyszer szeretném megköszönni - mert nem tudom eléggé megköszönni - a kollégáknak, még akkor az Igazságügyi Minisztérium és Európai Unió Ügyek Minisztériuma kollégáinak azt a hihetetlen áldozatos munkát, amit - a nyaralásokat és az augusztusi szabadságolást nem kímélve - éjjel-nappal elvégeztek. Még egyszer én is azt szeretném kérni, hogy most már szóljanak kint a barátainknak, hogy most már lehet, hogy leállhatnának. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök asszony. A nemzetiségünk nevében is szeretném megköszönni az előadást, ugyanis mi, nemzetiségek, több intézményt tartunk fenn, több száz intézményt, iskolát, kulturális intézményt s a többi. Mi azt tapasztaljuk, hogy a Covid, a háború s a többi ellenére a magyar kormány tudta biztosítani az intézményeink működését és a nemzetiségek létét ebben az országban. Mi elfogadjuk ezt a zárszámadást, és elfogadjuk azt, amit az előbb hallottunk, hogy a nehézségek ellenére sikerült a nemzetiségeknek megmaradniuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, a válaszadás előtt megadom a lehetőséget.

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök asszony. Ígérem, nagyon rövid leszek, mielőtt el fogok menni. Sokadszorra is azt tapasztalom a bizottság munkájában, de más bizottság munkájában is a kollégák elmondása szerint, hogy amikor valami kényelmetlen dolog kerül szóba önök elkezdnek szakmaiságra hivatkozni, az ellenfelet azzal vádolják - hú de jó, most már hallani is -, az ellenfelüket azzal vádolják, hogy politikai lózungokat pattogtatnak, majd olyan politikai lózungokat hoznak fel, mint a rezsicsökkentés, mint a nemzeti konzultáció, visszautalgatás a 2008-as világválságra - egyébként én hiányoltam a 2006-os eseményekre való visszautalgatást -, lobb- és aknamunka, 100 méteres gátfutás, amit már többször hallottam elnök asszonytól. Magyartanárként el kell, hogy mondjam, hogy ez egy gyönyörű szimbólum, nekem nagyon tetszik, csak az az igazság, hogy ezeket a lózungokat és ezeket a szimbólumokat mindig csak arra tudják használni, amikor az adott számok és tények nem tükrözik az önök politikai elvárásait.

Az utolsó mondatára pedig elnök asszonynak úgy szeretnék reagálni, hogy természetesen én pedig azt várom el önöktől, hogy a párttársaiknak, a haverjaiknak és az üzlettársaiknak szóljanak, hogy 13 év lopás elég volt, abba lehet hagyni ezt a korrup

működését mind a kormányszatnak, mind a Fidesznek, és akkor lehet, hogy jönni fognak az uniós pénzek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ha már irodalomtanár, akkor valószínűleg az aquila non captat muscas jelmondatot ismeri. Tehát csak annyiban reagálnék erre az enyhén személyeskedő hozzászólásra, hogy a copyright érdekében Bóka miniszter úré egyébként a 100 méteres síkfutás és 110 méteres gátfutás hasonlat. Ezt továbbra is köszönöm neki, hogy ennyire megmaradt az ön emlékezetében. Alelnök úrnak adom át a szót.

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Két nagyon fontos dolgot szeretnék elmondani. Az európai uniós pénzek a magyar embereknek járnak. Minden egyes képviselőnk, akár a magyar Országgyűlésben, az Európai Parlamentben azon dolgozik, hogy a magyar emberek ezt a pénzt megkapják, csak hogy itt legyen tiszta mindenkinek, és esetlegesen nehogy máshogy menjenek ezek az információk.

A rezsicsökkentésekkel és a bérekkel kapcsolatban pedig a képviselő asszonynak szeretném mondani, hogy azért azt is meg kellene vizsgálni, amit a rezsivel kapcsolatosan elmondott, hogy a magyar emberek ezt milyen bérből fizetik, ugyanis uniós összehasonlításban, amit nem nagyon tudnak önök megráfálni, mert kijöttek az adatok, Bulgáriával az utolsó helyen állunk 9,1 eurós órabérrel. Ausztriában ez az órabér 28,7, az uniós átlag pedig 24-25 euró között van. Tehát amikor önök a rezsicsökkentésről beszélnek, és arról beszélnek, hogy a magyar emberek milyen rezsicsökkentett árat fizetnek, legyen szíves azt is hozzátenni, hogy milyen bérekből. Az Európai Unió utolsó előtti helyén lévő magyar emberek bérekből kell megfizetni ezt a csökkentett rezsizárat. Köszönöm.

ELNÖK: A hozzászólások köre, úgy látom, lezárult, így a főosztályvezető úr következik. Parancsoljon!

Dr. Czeti András válasza

DR. CZETI ANDRÁS főosztályvezető (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök asszony. Nagyon örülök, hogy ennek a politikai vitának részese lehetek. Természetesen tiszteletben tartva mindkét oldal politikai véleményét, engedjék meg, hogy a hozzászólások néhány elemére, lehet, hogy önkényesen válogatva, de a tények alapján próbáljak reagálni.

Először - elnök asszonyt nem számítva - az egy szem hölgy hozzászólónak, Juhász képviselő asszonynak válaszolnék, aki említette, hogy Ukrajna uniós támogatása milyen jelentős terhet jelent a magyar költségvetésnek. Ez valóban így van. 2023-ban az Unió egészét tekintve több mint 18 milliárd euró forrás vándorolt át Ukrajnába, és igazából amire szeretném felhívni a figyelmet, hogy az Európai Bizottságnak jelenleg az asztalon van egy javaslata, hogy további 50 milliárd eurót kér. Ami a javaslat nagy gyengéje, illetve óriási kockázata, hogy ezt a 2024-27-es periódusra kéri az Európai Bizottság. Tehát jól látszik az, hogy egy elhúzódó háborús konfliktus finanszírozását szeretné az uniós bürokrácia megvalósítani. Ebből látszik, hogy valószínűleg ezek a terhek a magyar gazdaságon középtávon biztosan, de lehet, hogy hosszú távon is negatív hatásokat fognak gyakorolni.

Kezdeném a könnyebbik oldalról. Tessely képviselő úr hozzászólásával maximálisan egyetértek, hogy egy gazdaság működését nem lehet izoláltan, egy légüres térben vizsgálni, hiszen a magyar gazdaság földrajzilag is és történelmileg is egy adott korban, egy adott helyen működik, tehát nem lehet a környezetétől teljesen függetleníteni. Így abban, azt hiszem, teljes az egyetértés, hogy ha a 2022-es évben a 4,6 százalékos gazdasági növekedésünk helyett egy magasabb lett volna, azt

mindannyian kedvezőbben értékelnénk, tehát lehet egy ilyen tervhez vagy egy elméleti vágyhoz hasonlítani ezt a 4,6 százalékos növekedést, de álláspontom szerint ennek a teljesítménynek a megítélése mindig a relatív skálán kell hogy történjen, és ez pedig nagyon jól kifejezi azt, hogy ez a 4,6 százalékos növekedés az Európai Unió átlaga fölött van 1,2 százalékponttal, illetve ahogy az expozémban is említettem, Magyarország egy felzárkózási pályán haladt előre, és a 2022. év végére az uniós átlag 77 százalékához zárkózott fel, és immár nemcsak Görögországot, hanem a régi tagországok között Portugáliát is megelőzte az egy főre vetített vásárlóerő-paritással számított GDP tekintetében.

Ami a beruházási rátát illeti, ez lehetne számszerűen több, de a 28,2 százalékos arányával Magyarország az európai uniós országok között az első helyre került. Ha ezen a téren hiányérzetet valaki megfogalmaz, az lehet egy politikai vélemény, de a realitások mércéjén kevéssé állja meg a helyét.

Ha megengedik, akkor - mondom, önkényesen - kiragadva Barkóczi képviselő úr hozzászólásából néhány elemet, ami az inflációt illeti. Azt gondolom, hogy amikor egy lezárt év zárszámadásáról van szó, az a méltányos, ha egy évet vizsgálunk. Természetesen lehet ebből az évből kiragadni egy hónapot vagy egy negyedévet, amikor kiugróan magas volt az infláció, de mégis, ha az egész évet vizsgáljuk, akkor az éves inflációs adatot kell szem előtt tartani. Ha az a kérdés, hogy ez most háborús infláció vagy nem háborús infláció, akkor javaslom az alábbi számok vizsgálatát. Magyarországon az éves infláció 14 és fél százalék volt, Csehországban 15,1 százalék, Bulgáriában 15,3 százalék és a három dobogós helyet pedig a háborúhoz legközelebb elhelyezkedő három balti ország érte el, Litvánia 19,7 százalékkal, Észtország 19,4 százalékkal, Lettország pedig 17,3 százalékkal. Ha az egész éves adatokat nézzük, abból nem lehet más következtetést levonni, mint hogy ez az orosz-ukrán háború, különösen Európa keleti felére inflációs vonalon borzalmas pusztító hatást okozott.

Képviselő úr az államadóságra vonatkozó megjegyzésében kifogásolta, hogy nem az államadosság abszolút összegéről beszélünk, hanem a GDP-hez viszonyított arányszámról, az államadosság-rátáról, amiben csökkenés következett be. Ez azonban nem azért van, mert szeretnénk elrejteni az államadosság abszolút összegének számadatát. Ez tényszerűen benne van a zárszámadási törvényben, az összehasonlíthatóság kedvéért kimondom amerikai dollárban is: 2022 végén 132 milliárd amerikai dollár volt a magyar államadosság. Csak a helyzet az, hogy ennek a számnak az értelmezéséhez szükség van a GDP-arányos államadosság-mutatóra. Mert ha pusztán önmagában vizsgáljuk az államadóságot, akkor nagyon könnyen tévútra kerülhetünk, mert akkor mit kezdünk azzal az adattal, hogy Ausztriában 372 milliárd dollár az államadosság, ami a magyar államadosság 2,8-szerese, vagy Svájcban százmilliárddal nagyobb az államadosság, mint Magyarországon. Nem tudnánk értelmezni ezeket az adatokat. Sokkal egyszerűbb, ha azt mondjuk, hogy Svájcban az államadosság GDP-arányosan 41,4 százalék, sokkal jobban állnak, mint mi, Ausztriában a GDP-arányos államadosság 78,4 százalék, az államadosság vonatkozásában Ausztria kedvezőtlenebbül áll, mint Magyarország. De említhetném Belgiumot is a maga 620 milliárd amerikai dolláros államadosságával, amely a magyar államadosság 4,7-szerese. Itt is érdemes a GDP-arányos mutatót kiszámolni, ami 105 százalék és jól látszik, hogy Belgium is sokkal rosszabbul áll az államadosság szempontjából e mutató tekintetében, mint Magyarország.

Ami pedig az éves változást illeti: az Európai Bizottság, az Eurostat, az Európai Központi Bank, de az összes nagy hitelminősítő intézet is mindig azt nézi, hogy egy adott országnak hogy alakult az államadosság-aránya. Amennyiben ez csökkent, az jó, egy pozitív folyamat, az egy jó trend, amennyiben ez növekedik, akkor az egy kedvezőtlen folyamat, amely növeli az ország adósságfinanszírozási terheit és az ország

sérülékenységet. 2022-ben Magyarország azon országok közé tartozott, amely csökkenteni tudta a GDP-arányos államadósság-mutatóját, mégpedig 2,8 százalékponttal, szemben például az Egyesült Királysággal, ahol ez a mutató 3,8 százalékkal növekedett, 101 százalékra. Tehát ezeknek az arányszámoknak a pontos kiszámolása és bemutatása nem egy öncélú gyakorlat, nem a valóság elrejtése, hanem éppen a valóság értelmezése és kontextusba helyezése.

Ami képviselő úrnak az ösztöndíjakra és a kutatói programokban való részvételre vonatkozó megjegyzéseit illeti: tájékoztatom, hogy 2022-ben mindenki, aki beadta a pályázatát és eredményes volt, részt tudott venni ezeken a programokon. Egyetlen magyar diák sem maradt le Erasmus-ösztöndíjről és egyetlen kutató sem volt kényszerülve arra, hogy ezeken bármilyen szankció miatt ne tudott volna részt venni. Tehát 2022-t vizsgálva ez a megjegyzése szerintem tényszerűen cáfolható.

Barkóczy képviselő úrnak az utolsó megjegyzésem, amely a gázfüggetlenedésre vonatkozik. Ön említette azt, hogy Németországnak sikerült függetlenítenie magát az orosz gáztól, illetve volt egy olyan állítása, hogy Magyarország esetében ez egyáltalán nem sikerült, de talán még szándék sem volt rá, illetve, hogy valaki itt nyereszkezik az Oroszországból olcsón megvásárolt gázon. Azért a méltányosság érdekében szeretném kérni, hogy nézzünk rá a térképre, Németország összeköttetésére a külvilággal: ha csak a nagy kikötőit nézem, a gázimport-lehetőségeit, az LNG jöhet Katarból, jöhet az Egyesült Államokból, teljesen más feltételekkel rendelkezik tehát, mint Magyarország, amely egy körbevett ország, kikötővel nem rendelkezünk, kizárólag csővezetékeken keresztül érhető el a gáz. Ha elég figyelmesen követte a híreket, akkor bizony nyereszkezésről van szó, de ez nem a magyar állami gázforgalmazó vállalat, hanem az ukrán, illetve most újól a bolgár szállítók részéről tapasztalható, akiknek a csővezetékein keresztül jön a gáz és dupla vagy háromszoros árat számolnak fel a gáztranzitért. Tehát a nyereszkezés valóban megvan, de országhatárokon kívül.

Végül Balassa képviselő úrnak egy közgazdasági vagy pénzügyi megfigyelése, hogy a zárszámadási törvény később kerül benyújtásra, mint ahogy a következő évi költségvetést elfogadtuk. Ez egy teljesen bevett gyakorlat. Ha megnézi, hogy működnek Európa többi országában a parlamentek és ezeknek az eseményeknek mi a szekvenciája, akkor az egy teljesen vállalható és bevett gyakorlat. Az Európai Parlament például nem olyan rég fogadta el a '21. év zárszámadását, discharge eljárását, tehát a '22-es számokat még be sem nyújtotta megvizsgálásra. Tehát ez egy egészen más gyakorlat. A tervezés nem szorosán épül a zárszámadásra, a tervezés az tervezés, elfogadja az Országgyűlés a következő év költségvetési tervét, azt végrehajtjuk, és amikor minden számadat beérkezik, mert itt jelentős csúszások vannak, mire összeállnak a statisztikák, akkor a mindenkori kormányzat benyújt egy elszámolást az Országgyűlésnek, ahol jól áttekinthető módon összehasonlítja a tervet a megvalósult valósággal és az Országgyűlés a zárszámadási folyamat keretében leellenőrizheti a terv teljesülését, illetve nem teljesülését.

Ami a források hazahozatalát illeti, itt szeretnék eloszlatni egy tévképzetet. Sem a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alap, sem a '21-27-es kohéziós pénzek osztása és hazahozatala nem úgy történik, hogy van egy megállapodás és akkor egy koffer pénzt kapunk az Európai Bizottságtól vagy egy nagy összegű utalást, amit elkezdhetünk költeni, hanem ennek van egy jogszabályokban rögzített menete. A nemzeti költségvetés megelőlegez, különböző fejlesztési mérföldköveket kell elérni, teljesíteni kell különböző beruházásokat és utólag, amikor a fejlesztések megvalósultak vagy azok eredményei mint mérföldkövek megjelentek, akkor kerül sor a források átutalására. A Magyarországnak járó új időszaki uniós pénzek elérhetősége megítélésem szerint nagyobb politikai visszhangot és nagyobb nyilvánosságot kapott és sajnos nagyon sokan a közvéleményben is, akik kevésbé tudják értelmezni ezt a helyzetet, beszélnek

ezeokról a kérdésekről. Ezért azt javaslom, hogy a pontos számok kapcsán nézzük meg, hol van az a nagy elmaradás, amit önök is itt a hozzászólásaikban hangoztattak, hogy Magyarország nem jutott hozzá a helyreállítási és ellenállóképességi forrásokhoz. Tényszerűen az Európai Bizottság komoly mérföldköveket tűzött ki, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy ezekhez a forrásokhoz hozzájussunk. De mi az, ami bent van a köztudatban? Hogy Magyarország és Lengyelország pénzeit az Európai Bizottság visszatartja.

Ehhez képest, ha felmegy valaki az Európai Bizottság honlapjára, és megnézi, hogy melyik ország mennyi átutalást kapott, tehát mennyi pénzforgalmi átutalást kapott az RRF-ből, akkor az látható, hogy nulla, azaz nulla eurócentet nemcsak Magyarország és Lengyelország kapott eddig, hanem ugyanebben a becses társaságban van Írország, Svédország és Hollandia. Tehát jelenleg öt tagország egyetlen eurócentet sem hívott le az RRF-ből.

Ami Balassa képviselő úr számait illeti, egy kicsit úgy érzem, hogy összecúsztak a kiadási és a bevételi számok. Valóban 5,8 milliárd euró, tehát 2 ezer milliárd forintot meghaladó összeg az, amit az RRF-ből a mérföldkövek teljesítése után Magyarország le tud majd hívni, de ennek a lehívásához szükséges mérföldkövek előállítására 2022-ben összesen 501 milliárd forintot költöttünk. Tehát az egyik egy kiadási adat, a másik pedig egy jövőbeni vagy reményeink szerint egy közeljövőbeni bevételi adat.

Ami az új időszak pénzeket illeti, ott pedig még érdekesebb a helyzet. Ha valaki megnézi az Európai Bizottság által készített összefoglalást, hogy 2023. szeptember 30-ig melyik tagország mennyi forrást hívott le az új időszak keretéből, akkor egy nagyon érdekes kép rajzolódik ki. Idáig a tagországok lehívtak összesen 318 milliárd eurót, a tagországok kerete 381 milliárd euró, ebből Magyarországnak 21 milliárd a kerete, előlegek formájában a tagországok lehívtak összesen 9,2 milliárd eurót, Magyarország 541 milliót, és számlalapú kifizetés alapján összesen 224 millió eurót hívott le az összes tagországtól, amelyből a magyar lehívás 65 millió euró. Tehát az összes lehívott pénznek, amit már számlalapra hívtunk le, teljesítés alapján, az összes lehívott pénznek 29 százaléka Magyarországra érkezett. Tehát az új időszak pénzek lehívásával 2023. szeptember 30-án Magyarország a legjobb helyen áll, a 2,8 százaléka ezeknek a pénzeknek Magyarországra már be is érkezett. A sorban a következő Görögország 2,7 százalékkal, az uniós átlag pedig mindössze 2,5 százalékkal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem a bizottság tagjait, hogy maradt-e még bárkiben hozzászólás, kérdés. *(Nincs jelentkező.)* Köszönjük szépen főosztályvezető úrnak a nagyon pontos, lényegre törő szakmai választ.

Határozathozatalok

Most szavazások következnek. Három szavazásra fog sor kerülni. Az első szavazás következik. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a T/5387. számú törvényjavaslat megfelel a határozati házszabály rendelkezése szerinti 44. § (1) bekezdésének? Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság 6 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett megszavazta az első kérdést.

A következő az, hogy a részletes vita lezárásáról kell most szavaznunk. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a T/5387. számú törvényjavaslat részletes vitáját a bizottságunk lezárja. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Úgy látszik, hogy valaki még hezitál, hogy lezárjuk-e, de a bizottság 7 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett lezárta a részletes vitát.

Az utolsó kérdés következik. A jelentésről kell döntenünk. A mai vitában elhangzottakat kell összefoglalni. Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja, hogy a mai részletes vita főbb megállapításait összefoglaló jelentést fogadjuk el. Kérem, szavazzanak! Remélem, itt egyhangúság lesz (*Szavazás.*), de valaki nem fogadja el, nem ért egyet az elhangzottakkal.

Megállapítom, hogy 6 igen szavazattal, 1 ellenszavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadtuk az utolsó kérdést, jelentést is fogunk hozzáfűzni a mai vitához.

Nagyon szépen köszönöm a megjelenést. Köszönöm a titkárság segítségét. Tájékoztatásul azt kell elmondanom, hogy amennyiben a vitában kisebbségi vélemény hangzott el, és a jelentés elfogadása ellen is szavazat született, márpedig ez így volt, akkor kisebbségi vélemény elmondására van lehetőség. Ezt függelékként kell majd a jelentéshez benyújtani. Ezt legkésőbb csütörtökön 15 óráig tegyék meg, és juttassák el a bizottságunk titkárságára. Arra felhívom a figyelmet, hogy egy kisebbségi véleményben csak a mai vitában elhangzottakat lehet újra megfogalmazni. Ha nem hagytam ki semmit, akkor nagyon szépen köszönöm főosztályvezető úrnak a megjelenést.

Tájékoztató az Európai Bizottság demográfiai cselekvési eszköztáráról szóló közleményről

A 2. napirendi pontunk következik, amely az utolsó. Kérem a Pénzügyminisztérium, vagyis a KIM államtitkárát - Ágnesre néztem, hiszen pénzügyi attasé volt - és az Európai Uniók Ügyek Minisztériumának helyettes államtitkárát, hogy foglaljanak helyet. (*Megtörténik.*)

Folytatjuk a bizottsági ülésünket a 2. napirendi ponttal. Remélem, hallják a jegyzőkönyvvezetők, és elnézést kérek, hogy az előbb nem a mikrofonba beszéltem. Nagy szeretettel köszöntöm Hornung Ágnes államtitkár asszonyt a KIM-ből, illetve dr. Molnár Balázst az EUM-ből. Itt az aktualitást az adja, hogy egyébként nagy büszkeség, hogy magyar kormányzati lobbizás eredményeképpen az Európai Bizottság a közelmúltban egy közleményt adott ki, amelyben egy úgynevezett demográfiai toolboxot bocsát a tagállamok rendelkezésére. Ezt mi az Európai Bizottság illetékes biztosával, Šuica asszonnyal is letárgyaltuk még az elnökség előkészítésekként, hiszen a magyar elnökség egyik kiemelt prioritása lesz, hogy a demográfiát főleg versenypolitikai aspektusból az asztalra tegyük, és tiszteletben tartva a tagállami mozgásteret és szuverenitást próbáljunk erről a mindannyiunkat, minden tagállamot érintő kihívásról beszélni. Köszönöm szépen, hogy a két illetékes minisztérium államtitkára megjelent. Átadom a szót Hornung államtitkár asszonynak, úgy tudom, ő kezdi a tájékoztatót.

Hornung Ágnes tájékoztatója

HORNUNG ÁGNES, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára: Köszönöm szépen, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget. Megpróbáljuk a kollégámmal gyorsan és lényegre törően összefoglalni a most bemutatott javaslatot, ám mielőtt rátérnék az Európai Unió által kibocsátott és közzétett dokumentumra, engedjék meg, hogy röviden, három pontban felvázoljam a magyar családpolitika lényegét, mert azt gondolom, az EU-kezdemenyezés és az, amit elnök asszony is mondott, nem értelmezhető anélkül, hogy itt mi történt az elmúlt 13 évben Magyarországon.

Három fő pontot tartok fontosnak kiemelni a magyar családpolitikából. Az első és talán a legfontosabb megérteni, hogy mi az a családbarát fordulat, és mi az, amit 13 éve a magyar kormány követ a családpolitikában. Egy olyan eszmerendszert és egy olyan eszközrendszerrel adunk és adunk Magyarországnak, amely egymást erősíti, és

amely két pillér nélkül a magyar családbarát eszme és eszközrendszer nem áll meg. Ez alatt azt értem, hogy tényleg fontosnak gondoljuk, hogy Magyarország a családokat helyezte középpontba, és a családok támogatásával kívánja a jövőt megoldani és azt a versenyképességi, gazdasági, adóproblémát, amelyet egyébként a demográfiai tél ránk tud zúdítani akkor, ha ezt a problémát nem kezeljük.

Szeretnénk elhíttetni, hogy Magyarországon tényleg jó családot vállalni, tényleg jó gyermeket vállalni és családban élni. Ez az eszme, és ehhez társul az a több mint 30 eszköz, amelyet az elmúlt 13 évben a kormány létrehozott, azok az intézkedések, amelyekkel a családokat segítjük. Az eszme nélkül az eszközrendszer nem állna meg, és ez fordítva is így van. Ez az első dolog, hogy mi Magyarországon a családokat tekintjük a középpontban.

A második a családpolitikánknak nagyon fontos része, hiszen minden országban van valamilyen szintű támogatás a családok részére. A magyar családpolitika a teljes életutat lefedi, a születéstől gyakorlatilag az időskorúakig mindenkinek tudunk segíteni, és kiszámíthatóságot viszünk a családok életébe azzal, hogy az intézkedéseink, ez a több mint harminc intézkedés gyakorlatilag minden fontos életszakasz alatt támasztékot tud nyújtani a családoknak.

A harmadik fontos pont, ami a családpolitikánk esszenciáját adja, hogy mi a legfőbb cél. A legfőbb cél az, hogy minden vágyott gyermek megszülethessen. Ehhez mi kell? Kell pénz, paripa, fegyver. Tehát kell hozzá otthon, kell hozzá anyagi biztonság, és kell hozzá szabadidő.

Ez a három dolog, amit tudunk, hogy kell hozzá. Az otthonteremtésről majd esik is szó a demográfiai eszköztár kapcsán is. Az anyagi biztonság az, amelyben egy kormány ténylegesen tudja segíteni a családokat, a döntési szabadság pedig szintén fontos, ahhoz szintén eszközrendszer is kell és egy olyan háttér, amelyben tényleges szabadságot tudunk biztosítani mind az édesanyának, mind az édesapának abban, hogy el tudja dönteni, a gyermekkel szeretné tölteni a rendelkezésére álló időt vagy vissza szeretne menni a munka világába dolgozni.

Ez az a három kiemelt pont, amely talán a gerincét adja a magyar családpolitikának, és amelyet 13 éve követünk és végre eljött az Európai Unió életében is egy olyan pont, amit az elnök asszony említett. Október 11-én tették közzé a demográfiai toolboxot, amely gyakorlatilag felvázolja azt, amit mi 13 éve elkezdtünk. Tehát a versenyképességre helyezi a hangsúlyt és a növekedés jövőbeni akadályának látja azt, ha a demográfiai kihívásokat nem kezeljük. Ez a demográfiai eszköztár gyakorlatilag a demográfiai tél kihívásaira ad választ. Négy fő pillérben vázolja fel a megoldási javaslatokat. Az egyik a munka és a magánélet egyensúlya, hogy ebben kell a szülőket segíteni. A második a fiatalok boldogulásának támogatása és készségeik fejlesztése, illetve a fiatalok részére az otthonteremtés segítése. A harmadik az idősebb generációk helyzetének megerősítése és jólétük fenntartása, beleértve ebbe azt is, hogy az idősebb generációkat próbálják visszavonítani a munka világába. A negyedik pont pedig a munkaerőhiány kezelése, akár a legális migráció eszközeivel.

Mind a négy pillérben Magyarországon, azt gondolom, kiemelten lépéseket tettünk az elmúlt évtizedekben. Ha ebbe a mátrixba helyeznénk bele a magyar családpolitikai rendszert, akkor az intézkedéseinket gyönyörű szépen be lehetne sorolni ez alá a négy pillér alá is. A demographic toolbox kiemeli a magyar jó gyakorlatok közül az otthonteremtési támogatást, tehát még az Európai Unió is megjegyzi, hogy a családi otthonteremtési rendszer Európában egyedülálló, és akkor még nem is ismerték az új CSOK Pluszt, amelyet jövőre vezetnénk be. Ez egy mostani gazdasági helyzetre adott olyan tényleges segítséget nyújtó otthonteremtési rendszer, amely a családoknak a jövőben is kiemelt segítséget tud majd nyújtani.

Ezt a demográfiai eszköztárat az Általános Ügyek Tanácsán mutatták be október 24-én. Érthető módon gyakorlatilag a tagállamok mindegyike üdvözölte ezt a kezdeményezést, és mindenki hozzátette, ami a tagállami érdekéből kifolyólag őt érinti. A spanyol elnökség kezdi meg ennek a dokumentumnak a tárgyalását. Mi magyar részről természetesen támogatjuk a dokumentumot, abszolút egyetértünk vele, és nagyon örülünk, hogy ez most került elő és az európai elnökség alatt terveink is vannak ezzel a dokumentummal, amit a kollégám fog önöknek bemutatni. Magyar részről abszolút támogatjuk a Bizottság javaslatát minden szempontból, olyan szempontból is, hogy a Bizottság is felvetette, hogy a kohéziós kereteken belül kiemeltebb szerepet kellene fordítani a demográfia kezelésének. Természetesen az Unió is a jó gyakorlatok megosztását támogatja, ezt mi is támogatjuk. Abszolút az európai elnökség prioritásai között fogjuk kezelni ezt a dokumentumot.

Én ennyit szerettem volna bevezetőként elmondani és Balázs pár információt megosztana az elnökségi tervekről. Köszönöm.

Dr. Molnár Balázs tájékoztatója

DR. MOLNÁR BALÁZS helyettes államtitkár (Európai Uniók Ügyek Minisztériuma): Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Pár szóval én is szeretnék hozzájárulni a mai vitához az uniós perspektívából.

Egyrészt azt láthatjuk, hogy Európának közös kihívása a csökkenő népessége. Láthatjuk, hogy míg 1960-ban a világ lakosságának 20 százaléka volt európai, mára ez 7 százalékra zsugorodott és 2070-re a várható előrejelzések 4 százalékról beszélnek. Ugyanezzel párhuzamosan, ha már a versenyképességi szempontokról beszélünk, a világ GDP-jében betöltött európai rész is ugyanígy zsugorodik. 2004-ben még 28 százalékról beszéltünk, 2017-ben ez már csak 16 százalék volt, amit azóta a sajnálatos Brexit jóval tovább mérsékelte. Legalább ekkora fenntarthatósági, versenyképességi kihívást jelent az, hogy az Eurostat népességi adatai szerint míg 1960-ban átlagosan még három fiatal, 14 év alatti jutott egy idős, 65 év vagy annál idősebb emberre, addig 2060-ra már minden fiatalra két idős jut majd. Éppen ezért azt láthatjuk, hogy fontos foglalkozni a demográfia kérdéskörével és ehhez képest azt látjuk, hogy az európai szinten nem történtek meg még a minimum elvárt gondolkodások sem ez ügyben. Azt látjuk, hogy tagállami hatáskörrel beszélünk, és jó is, hogy a családpolitika tagállami hatáskörbe tartozik, nagyon fontos, hogy a nemzeti hagyományokat, tradíciókat tiszteletben tartsa minden intézkedés. Itt például elég arra utalnunk, hogy nagyon eltér az a kor, amikor bölcsődébe adnak gyermekeket az egyes európai országokban, a sokak által jól ismert Belgiumban ez pár hónap, Magyarországon meg, ha jól tudom, a bölcsődések 98 százaléka két évnél idősebb. Tehát egész más tradíciókkal bírnak az országok. Viszont azt is látjuk, hogy az európaiak számára ez egy nagyon fontos kérdéskör.

Utalhatunk itt akár a Századvég Európa projektjére, amely mindegyik európai országban egy reprezentatív felmérés, de utalhatunk itt akár a legutolsó Eurobarométer-felmérésre, ahol végre ilyen kérdésekről is megkérdezték az európaiakat. Úgyhogy azt látjuk, hogy ez az új bizottsági eszköz, amely talán Šuica alelnök egyik legfontosabb terméke demográfiai téren, egy olyan lehetőséget ad számunkra, hogy minden tagállam azt a megoldást válassza ki magának, amely megfelelő a saját gondolkodásának és az ő saját tradícióinak, közben pedig tud tanulni azokból a lehetőségekből, amelyeket más tagállamok bevezettek. Elég, ha itt arra utalunk például, hogy a magyar rendszerben francia mintára erős a családi adózás, de ugyanígy például a lengyel barátaink a négygyermekes édesanyák, sőt ott szülők, adómentességét magyar mintára vezették be, a lettek részben a CSOK bizonyos

intézkedéseivel a fiatalok otthonszerzését segítik elő, míg a lengyel és horvát mintára került a magyar rendszerbe a 25 év alatti fiatalok adómentessége. Tehát itt egy új, most már összeurópai lehetőség kínálkozik arra, hogy egymás megoldásaiból tanulhassunk és a politikai térképre kerülésével Európa közgondolkodásában elő tudjuk mozdítani azt, hogy a demográfia, a családok kérdéskörét körbejárjuk.

Nagyon fontos, hogy az elnökség alatt több eseménnyel is készülünk ez ügyben közösen a felelős minisztériummal, mind szakértői, mind miniszteri konferenciával, mindezzel párhuzamosan az amúgy Magyarországon nagyon aktív családszervezetek bevonásával számos eseményre kerül majd sor az elnökséget megelőzően, de a második magyar uniós elnökség során is. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm államtitkár asszonynak és államtitkár úrnak a tájékoztatót. Megnyitom a hozzászólásokra, kérdésekre a lehetőséget. *(Jelzésre:)* Juhász Hajnalka, parancsoljon!

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Üdvözlöm államtitkár asszonyt. A miniszterelnök úr úgy fogalmazott, hogy mi vagyunk a demográfia szószólói az Európai Unióban. Azt gondolom, hogy erre nagyon is büszkék lehetünk. Mivel elhangzott az elnökségi felkészülés, a magyar elnökség, annyit szeretnék kérdezni, hogy mi lesz a legfontosabb fókuszpont, látjuk-e már. Lesznek konferenciák, szakmai találkozók, de mi lesz a magyar elnökség alatt a demográfia kapcsán a legfontosabb üzenet, mi az, amit szeretnénk, ha tényleg benne maradna a 27 tagállamban a magyar elnökségünk végén? Erről kaphatunk-e bármi részletet? Köszönöm szépen az összefoglalót.

Még egy kérdés. Néztem most, hogy a toolbox körülbelül 26 oldal angol nyelven. Van-e, államtitkár asszony, egy nagyon rövid összefoglalójuk, hogy ezt tudjuk népszerűsíteni vagy tudjunk erről beszélni, hiszen ez egy fontos kérdés. *(Elnök: Megvan.)* Megvan a rövid, jó, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alelnök úr, parancsoljon! *(Balassa Péter: Átadom a lehetőséget képviselő asszonynak. Előbb jelentkezett.)* Előbb jelentkezett? Nem vettem észre. Akkor, parancsoljon! Illés Boglárka képviselő asszony.

ILLÉS BOGLÁRKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Tisztelettel köszöntöm államtitkár asszonyt és helyettes államtitkár urat. Köszönöm szépen az összefoglalót és kifejezetten gratulálni szeretnék, hogy ez magyar kezdeményezésre vagy jelentős magyar közreműködéssel került elfogadásra. Számomra azért pár dolog aggodalomra ad okot, de bízom benne, hogy az aggodalmam sikerül majd eloszlatnia államtitkár asszonynak és helyettes államtitkár úrnak. *(Barkóczy Balázs távozik az ülésről.)*

Az, hogy a migráció, bár legális migráció formájában, de ebben a dokumentumban erőteljesen, egészen pontosan egy egész fél éven keresztül megjelenik, és több helyen a költségvetési vetületét is vizsgálja a dokumentum részben az elöregedő társadalmaknak, részben a munkaerőhiánnyal kapcsolatos aggodalmaknak is hangot ad, azonban hogy a migrációnak a közbiztonságra gyakorolt hatása milyen mértékben fog majd megjeleni az Európai Unió tagállamaiban, arról nem tesz említést ez a dokumentum. Amikor a költségvetés oldalán keresztül ezt a kérdést vizsgáljuk, akkor szerintem ez elengedhetetlen.

A másik szerintem kifejezetten pozitív, hogy legalább egy jó magyar gyakorlatot megemlít a dokumentum, többet sajnos nem. Amire szintén szeretném felhívni a

figyelmet, az, hogy a jó gyakorlatok, amelyeket megemlít Portugália, Horvátország vagy Bulgária vonatkozásában, ott ezeket a gyakorlatokat az RRF-hez vagy a Next Genhez köti, és ez pont az a forrás, ami tőlünk hiányzik. Tehát szerintem amikor erről a dokumentumról tárgyalunk akár más körben, akkor erre mindig érdemes felhívni a figyelmet, vagy erről említést tenni, hogy lehet, hogy nekünk is még több jó gyakorlatot megemlítenének, ha ezt is be lehetne építeni.

Ami szintén benne van ebben a dokumentumban, és ez is egy picit aggodalomra adhat okot, az a nyugdíjreformmal kapcsolatos kérdések, amelyeket feszeget. Egészen pontosan rögzíti benne, hogy egyes tagállamok még lemaradásban vannak a nyugdíjkorhatár megemelését illetően. Ha jól emlékszem, akkor idén augusztusban adott ki a Pénzügyminisztérium egy közleményt, hogy Magyarországon a nyugdíjkorhatár emelése nincs napirenden. Fontos, hogy amikor egy ilyen dokumentumot látunk, akkor szerintem ezt is rögzítsük, nehogy amikor a magyar kormány ezt a dokumentumot támogatja, és a magyar választópolgárok elolvassák, akkor adott esetben ez bármilyen félreértésre adhat okot.

Ha jól értelmezem, akkor ez egy toolbox, egy közlemény, tehát kötelezettséget nem állapíthat meg, azonban a dokumentum végén mégis olyan, mintha kötelezettséget állapítana meg, mert nem javaslatokat fogalmaz meg, hanem valószínűleg a Bizottság által elsajátított nyelvezetének a kereteit használja, a „kell” és a „kötelező” szavakat építette be. Szerintem majd erre is érdemes felhívni a figyelmet, hogy ez nem kötelezettséget tartalmaz, hanem csak javaslatokat és jó gyakorlatokat oszt meg.

Ami részemről kérdésként felmerült, az Dánia, egészen pontosan azért, mert a dokumentumban jó gyakorlatként említi, hogy Dániában a közel egésznapos gyermekgondozási ellátás 3 évnél fiatalabb gyermekek többsége számára szinte meg is valósul, és hogy ez egyedül Dániában van így.

Nem ismerem személyesen a dán modellt, de mi az, amiért ezt ennyire jól meg tudják valósítani, vagy ez azt jelenti-e, hogy ennyire jól megvalósítják, hogy van egy kiszolgáltatottság, vagy valamennyire rá is kényszerítik erre az édesanyákat, míg adott esetben, nálunk, Magyarországon a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtését a kormány biztosítja. Tehát itt az édesanyák valóban választhatnak aközött, hogy a gyermekükkel maradnak 3 éves koráig, vagy visszatérnek a munkaerőpiacra. Nem tudom, hogy Dániában adott esetben ezzel ellentétes folyamatok vannak-e. Mi az, amit ők biztosítani tudnak ahhoz, hogy ez a 3 évnél fiatalabb gyermekek esetében meg tudjon valósulni? Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Balassa alelnök úr!

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Helyettes Államtitkár Asszony! Helyettes Államtitkár úr! A tájékoztató az Európai Bizottság demográfiai cselekvési programjáról szól. Én egy magyarországi demográfiai adatot szeretnék tényszerűen közölni. 2022-ben 88 400 gyermek született Magyarországon, így egy évtizednyi növekedés után ismét csökkent a termékenységi ráta értéke hazánkban. A 2022-es születésszám 5 százalékkal maradt el a 2021-es értékektől, így a termékenységi ráta értéke 2022-ben 1,52 százalékra csökkent a 2021. évi 1,59 százalékról. Ha ezzel kapcsolatosan kapnék tájékoztatást, azt megköszönném.

Magát az anyagot olvasva három fő elemet emelnék ki. A jelentés a gyermekvállalást elősegítő javaslattal kiemelten foglalkozik, a népesség előregedésének és a munkaképes korú lakosság csökkenésének gazdasági, társadalmi kihívásaival. Ez került a fókuszba az anyagban, és célszerű a jelentést így három tételben vizsgálni. Az első a családi élettel kapcsolatos törekvések. A fizetett munka

jobb összeegyeztethetősége terén történtek méltánylandó kormányzati lépések, tehát támogatható lépések.

A következő, hogy az idősebb, nyugdíjas generáció munkavállalása is kedvezőbben alakult mind a munkavállaló, mind pedig a foglalkoztató számára.

A harmadik pedig egy nagyon fontos jelentés, amely a fiatal generációk támogatásáról és helyzetbe hozásáról, minőségi oktatási képzéséről szól, hogy a jövőben boldoguljanak, fejleszthessék készségeiket, valamint könnyebben el tudjanak helyezkedni, és megfizethető lakhatáshoz jussanak. Úgy gondolom, hogy ezen a területen van mit fejlődni a magyar kormányban, és itt egy elégtelen, vagy egy kicsit elégséges fölötti osztályzatot lehetne adni, mert úgy gondoljuk, és úgy gondolom, hogy jelen pillanatban a lakáshoz jutás és a lakhatáshoz jutás Magyarországon egyre nehezebb. Látjuk, hogy milyen folyamatok zajlanak az utóbbi években, ezért azt gondolom, hogy ezt kritikaként kell megfogalmazni a kormányzattal kapcsolatban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Illés Boglárka, parancsoljon!

ILLÉS BOGLÁRKA (Fidesz): Köszönöm szépen, én csak alelnök úr hozzászólására szeretnék nagyon röviden reagálni, mert ezen én is elgondolkoztam, de valamiért a felszólalásomba nem építettem be, de így, hogy alelnök úr megemlítette, kénytelen vagyok rá reagálni.

Az önök szövetségesei 2010 előtt egy több mint 25 százalékos ifjúsági munkanélküliséget tudtak összehozni. Ehhez képest a magyar kormány a válságos időszakokban is 10 százalék körül tartja az ifjúsági munkanélküliséget is.

A családok otthonteremtési kedvezményére, a fiatalok lakhatáshoz jutására csak azért nem kívánok reagálni, mert ezt még a Bizottság közleménye is elismerte, tekintettel arra, hogy a CSOK-ot kifejezetten megemlítette.

Azt szeretném mondani, hogy a fiatalok számára ilyen kedvező lehetőségek, mint amelyek most vannak, válságos időszakban, nem voltak, és 2010 előtt kifejezetten kedvezőtlen lehetőségek voltak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt visszaadnám a szót az előterjesztőknek, hogy válaszolhassanak a kérdésekre, az elismerések témájában annyit mondanék, hogy én most Londonból jövök egy nagy nemzetközi kereszténydemokrata konzervatív konferenciájáról. Nem tudtam a hatalmas konferenciateremben úgy három métert előrehaladni, hogy ne fogtak volna meg ausztrálok, angolok, európaiak, amerikaiak, és ne hálálkodtak volna azért, amit a magyar kormány a családtámogatások nemcsak erkölcsi, de anyagi szintjén is megtesz. Úgyhogy rengeteg családszervezet kontaktját tudtam begyűjteni, kérték a know-how-t, ezeket át is fogom majd adni az államtitkár asszonynak, hiszen tudnak rólunk, figyelnek minket, és nagyon elismerik a teljesítményünket. Csak ezt a köszönetemet szeretném tolmácsolni. Most átadom a szót válaszadásra.

Hornung Ágnes válaszája

HORNUNG ÁGNES, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára: Köszönöm szépen, és ezt a megerősítést is, ez abszolút az elmúlt 13 év érdeme. Egyébként én is ezt érzem az elmúlt másfél évben, hogy a világ minden tájáról jönnek, és kérdezik, hogy mi a magyar titok, mert gyakorlatilag mindenki rájön erre, és ugye, mi nagyon sok kérdésre adtunk választ azzal, hogy a családokat támogatjuk.

Ha most itt a politikai aspektusoktól eltekintünk, és tényleg csak a gazdasági hatásokat nézzük, akkor tényleg minden állam nagyon megijed attól, hogy ha majd nagyon nagy lesz a különbség az eltartottak és az eltartók száma között, ez itt Magyarországon is egy ilyen ketyegő bomba ugyanúgy, mint Európa vagy a világ fejlett országainak a nagy részében. Azon kívül, hogy ez adórendszerbeli, költségvetési kérdés, másrészt a demográfia tényleg versenyképességi kérdés is, és ahogy a képviselő asszony is mondta, Magyarországon abszolút látszik akár a fiatalok munkanélküliségi rátájának a változásában, hogy mennyire fontos az, hogy tényleg a munkahelyeket is magyar emberek töltsék be.

Én nagyon szépen köszönöm egyébként a hozzászólásokat és az észrevételeket, javaslatokat, amelyeket majd mindenképpen be is fogunk csatornázni a kollégákkal így a javaslat tárgyalása során.

Az EU-elnökség alatti terveinkről majd államtitkár úr tud részletesebben beszélni. A demográfia, mint olyan, külön tanácsi formációban nem jelenik meg, a családügy sem jelenik meg. A terv az, hogy horizontálisan gyakorlatilag minden tanácsi formációba bevigyük a demográfia kérdéskörét, és erre készülünk, hogy az Ecofin a gazdasági kérdéseivel, az Általános Ügyek Tanácsa a hozzá tartozó kérdésekkel foglalkozzon, nyilván az Ifjúsági Tanácsban, az Oktatási Tanácsban szintén az informális üléseken majd a demográfiát valamilyen szinten elő fogjuk hozni, és az elnökség végén pedig erről majd egy ilyen fura nevű elnökségi papír, non-paper vagy white paper, vagy nem tudom, mi fog születni, amellyel nyilván szeretnénk a jó gyakorlatok tárát növelni az Európai Unióban.

Illés Boglárkának is nagyon szépen köszönöm az észrevételeket.

A nyugdíjrendszer és a fenntarthatóság gyakorlatilag az egyik központi kérdés a versenyképességen kívül, ha a demográfiát ilyen szélesebb aspektusokból nézzük. Egyébként az OECD, illetve az Európai Unió kérésére is történik ma Magyarországon olyan vizsgálat, hogy hogyan lehet fenntarthatóbbá tenni a nyugdíjrendszert. Ezt a Pénzügyminisztériummal közösen végezzük, ők végzik a vizsgálatot, de természetesen mi is segítünk, amiben nagyon sok kérdést kell mérlegelni, de abszolút a kommunikáció meg ez az észrevétel szerintem teljesen valid, főleg azzal, amit mondott, mondtál, hogy a dokumentum végén most ez vajon tényleg pontosan milyen formában jelenik meg. De ez abszolút tényleg a jó gyakorlatok cseréjére ad teret és azt gondolom, azt a szerepet kell ennek a dokumentumnak betöltenie.

Az alelnök úr kommentjeire reagálva: a születésszám, illetve ez a bizonyos TTA az elmúlt évben tényleg csökkent, viszont az azt megelőző években emelkedett. Ez egy nagyon érzékeny mutatószám, amely előrejelíti, hogy a népesség majd nőni vagy csökkenni fog. Azért mondjuk, hogy az ideális 2,1 lenne, mert ha ez 2 fölött van, akkor már nő a népesség. Ez tényleg egy érzékeny szám, de az, hogy egy pár vállal-e gyermeket vagy nem, alapvetően egy magánéleti kérdés és a kormányzat részéről ebbe direkt beleszólásunk nincs. Azon keresztül tudunk erre a számra hatni, hogy mennyire biztosítunk kiszámítható talajt az állampolgároknak. Azt gondolom, azt senki nem mondhatja, hogy a családi rendszerünk nem kiszámítható, hiszen tényleg minden élethelyzetben segít. Viszont vannak olyan külső faktorok, amelyek sajnos befolyással vannak erre a mutatószámra. Értem ez alatt a Covidot. Én is éppen várandós voltam, amikor ez a kérdés előjött, hogy lehet oltás, nem lehet oltás, mindenki otthon ült maszkban meg szkafanderben körülbelül és akkor ott, azt hiszem, senki nem a gyermekvállaláson gondolkodott. Nyilván, amikor kitört a háború, szintén nem nyújtott biztonságot, főleg a gyermekvállalás előtt állóknak, és elhalasztották azokat a döntéseket. Azt gondolom, hogy ez egy abszolút érhető emberi reakció.

Még azt hadd jegyezzem meg, hogy Magyarországon ezt az egyébként minimális csökkenést megelőzően a folyamatos TTA-növekedés egy olyan környezetben született,

ahol a szülőképeskorú nők száma jelentősen csökkent. Kétszázötvenezerrel kevesebb ma már a szülőképeskorú nő, mint tíz évvel ezelőtt, ennek ellenére az Európai Unióban a legnagyobb mértékben nőtt a TTA. Tehát azt gondolom, hogy igenis érdemes ebbe befektetni, érdemes a családokat támogatni és a demográfiai kihívást ezzel az eszközzel kezelni. Nagyon nehéz feladat. Azt is megfigyeltük és a kollégáimmal visszaneztük 1900-ig, hogy a TTA hogyan változik a különböző családpolitikai intézkedések hatására. Azt láttuk, hogy a nagyobb pozitív intézkedések bejelentésekor vagy azt követően a TTA rendre megugrott, míg a negatív intézkedések hatására, mint amilyen az elmúlt száz évben sajnos több is volt, csökkenni kezdett a TTA. Tehát óriási munka van a mögött, hogy ez a mutatószám ilyen jelentős mértékben javult. Igen, most volt egy kis visszaugrás, de azon dolgozunk nap mint nap a kollégákkal, hogy ez továbbra is növekvő tendenciát mutasson.

Azzal kapcsolatban pedig, amit a dokumentum kapcsán említett, azt gondolom, hogy itt megadtuk a választ a kérdésre mind a fiatalokkal, mind az idősebb generációval kapcsolatban. Én örömmel tárgyalok, ha van még olyan kérdése vagy észrevétele, amiben esetleg tudunk segíteni. Köszönöm.

Dr. Molnár Balázs válasza

DR. MOLNÁR BALÁZS helyettes államtitkár (Európai Uniók Ügyek Minisztériuma): Csak nagyon rövid kiegészítés. Egyrészt, ha globális összevetésben vizsgáljuk például a TTA-változást, elég, ha megnézzük, hogy mi történik például Koreában vagy Szingapúrban, hogy ne csak a kínai példát idézzük. *(Pillanatnyi szünetet tart, míg a bizottság elnöke és alelnöke egyeztet.)* Ha évtizedeken keresztül kevés gyermek vállalásának ösztönzése történik a kormányzat részéről, de hirtelen változik ez a folyamat és már pozitív ösztönzőt fogalmaznak meg, nagyon lassan történik bármilyen módosulás.

Még két dolgot szeretnék röviden mondani. A dokumentum egy ajánlás, ennek megfelelően a tagállamok tudnak eljárni ez ügyben és egymás gyakorlatait tudják megfigyelni. Aki nyomon követte az előző években, különösen 2015 óta az uniós dokumentumokat, az nem kell hogy meglepődjön azon, hogy a migráció ösztönzése bekerül a dokumentumba. Ebbe ráadásul csak a legális migráció ösztönzése kerül be. Emellett nagyon fontos, hogy végre más ösztönzők, más eszközök is teret nyertek, sőt ebben a dokumentumban többet beszélünk arról, amit mi családpolitikának tartunk.

Hadd idézzem ide ismét az Európa projektet. Amikor azt kérdezik meg az európaiaktól, hogy a népességcsökkenés problémáját bevándorlással vagy a születendő gyermekek számának növelésével szeretnék-e megoldani, akkor az európaiak 57 százaléka, majd 58, majd 59 százaléka, tehát gyakorlatilag kétharmada mondja azt, hogy inkább a gyermekszületés ösztönzését szeretné és csak mintegy egyharmaduk, egynegyedük az, aki a migráció ösztönzésével. Azt látjuk, hogy az összességében az európaiak igényeivel találkoznak azok a családpolitikai intézkedések, amelyeket Magyarország foganatosított az előző években.

Röviden az elnökségre visszatérve: az a cél, hogy minél több formációban minél több szempontból járjuk körbe a versenyképesség és a demográfia kérdéskörét. Ezek nagyon szorosan összefüggnek, egyrészt fenntarthatósági szempontból, másrészt versenyképességi, harmadrészt családpolitikai szempontból. Úgyhogy az lesz az elnökség célja, hogy minél több szempontból minél több szakértői szemmel tudjunk erről a kérdéstről beszélni és utána azt reményeink szerint összesíteni tudjuk akár úgy, hogy a formális Tanácson egy tanácsi következtetésbe beágyazzuk, akár úgy, hogy hivatkozhat is a tanácsi következtetés erre, ami már egy hivatalos, mind a 27 tagállam nevében konszenzussal elfogadott tanácsi dokumentum. Amennyiben erre nem kerülne sor, akkor pedig egy non-paper, white paper elnökségi következtetés. Ezek

azok, amelyek utána papíron is megmaradnak és tükrözik, hogy a magyar elnökség hogy foglalkozott ezzel a témával, egy olyan kérdéssel, amellyel sajnos nem szokás az Európai Unióban az utóbbi évtizedben behatóan foglalkozni. Köszönöm.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm államtitkár asszonynak és államtitkár úrnak. Ezt a napirendi pontot lezártuk. Ha nincs senkinek észrevétele, a bizottság tagjait kérdezem, akkor csak egy technikai információ még. *(Balassa Péter jelentkezik.)* Elnézést! Itt egy kis turbulencia volt egy technikai kérdésben, emiatt voltunk illetlenek és beszélgettünk az államtitkár úr előadása alatt. Parancsoljon, alelnök úr!

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Bocsánat! Az előző napirendi pont szavazására szeretnék visszatérni. Az előző napirendi pontnál három szavazás volt és a harmadik szavazásnál a „tartózkodom” gombot nyomtam, pedig a „nem” gombot kellett volna. Ezért elnézést kérek! A kisebbségi vélemény miatt mondom. Köszönöm. Köszönöm a tájékoztatót is, egyetértetek az elhangzottakkal.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen, hogy megjelentek. A bizottság tagjainak pedig mondom, hogy jövő héten hétfőn, november 6-án 9 óra 15 perctől lesz bizottsági ülésünk. Köszönöm szépen. Minden jót kívánok! A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 47 perc)

Dr. Varga Judit
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lestár Éva, Vicai Erika